

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
47

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-77-X

BRNO 2006

PD 1520/47.2006

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis, vydává Archeologický ústav Akademie věd České republiky Brno.
Peer-reviewed journal published by the Institute of Archaeology, Brno.

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttkay, Jiří A. Svoboda, Ladislav Veličák

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Jaroslav Tejral

Výkonná redakce
Assistant Editors

Dana Gregorová, Balázs Komoróczy, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka,
Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela, Petr Škrdla

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: pv@iabrno.cz
<http://www.iabrno.cz/3cacz.htm>

KNIHOVNA AV ČR

PD 1520

47 (2006)

97220/07

07220/07

Obrázek na obálce
Cover illustration

Pekárna. Kamzík (*Rupicapra rupicapra*). Foto M. Frouz

Vychází jednou ročně/Published yearly

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-77-X

Copyright © 2006 by the Archeologický ústav AV ČR Brno, and by the authors.

Tisk/Print Bekros

Pokyny pro autory na internetové stránce
Instructions to authors on internet pages

<http://www.iabrno.cz/3ca1cz.htm>

9395458

KLIMKOVICE (okr. Nový Jičín)

„Vřesinské pole“. Doba halštatská, platěnická fáze KLPP. Sídliště. Záchranný výzkum.

V měsících červenci až říjnu 2004 probíhal archeologický výzkum na úseku Z28 budoucí dálnice D 47. Lokalita leží severně od obce Klimkovic, vpravo nad státní silnicí 47 z Ostravy do Klimkovic, na svazích ostrožny v nadmořské výšce cca 263–271 m. Naleziště se nachází na mapě ZM ČR 1 : 10 000, list 15-43-13, mezi souřadnicemi 63:249, 47:253, 48:257, 56:257, 59:261, 68:258 mm od Z;J s. č. Na skryté ploše zhruba 4 ha bylo identifikováno celkem 293 sídlištních objektů. Z tohoto počtu bylo 110 kúlových jam. Ve čtyřech případech tvořily půdorysy obdélného tvaru s orientací SV-JZ. Zbývající objekty lze interpretovat jako stavební a odpadní jámy, z nichž pochází početný soubor keramického materiálu a mazanice. Ojedinele byly nalezeny i fragmenty tkalcovských závaží. Na základě rozboru střepevého materiálu bylo sídliště datováno do starohalštatské fáze kultury popelnicových polí, do platěnické kultury.

Jindřich Illas, Tereza Krasnokutská

Resumé

Klimkovic (Bez. Nový Jičín). „Vřesinské pole“. Hallstattzeit, Platěnice Phase der Kultur der Lausitzer Urnenfelder. Siedlung. Rettungsgrabung.

Obr. 3. Kralice na Haně. Latěnský kostrový hrob. Kralice na Haně. Latěnezeitlicher Körper

KRALICE NA HANĚ (okr. Prostějov)

„Kralický háj“. Doba halštatská (platěnická fáze KLPP), doba latěnská (LT B1). Sídliště, pohřebiště. Záchranný výzkum.

Během záchranného archeologického výzkumu vyvolaného rozšířením Průmyslové zóny města Prostějova (podrobná charakteristika lokality – viz kap. Neolit) bylo prokázáno osídlení polohy také v průběhu doby železné. Zhruba dvě desítky prozkoumaných objektů můžeme spojovat ze sídlištními aktivitami lidu platěnického stupně komplexu lužických popelnicových polí. Ve srovnání s dříve provedenými plošnými odkryvy lze konstatovat, že hustota halštatských jam v tomto prostoru již poněkud slábne.

Prekvapivým zjištěním je pět mělce uložených kostrových hrobů, náležejících k dosud neznámému keltskému plochému pohřebišti rozloženému při jihovýchodním okraji námi zkoumané plochy. Tyto však byly, s výjimkou jediného hrobu (obr. 3) s úplným skeletem ženy vybavené třemi železnými sponami, pěti bronzovými náramky a železnou přezkou, zachovány jen velmi torzovitě. Nekropoli na základě vyzvednutých předmětů datujeme do latěnu stupně B1.

Pavel Fojtík

Resumé

Kralice na Haně (Bez. Prostějov). „Kralický háj“. Hallstattzeit (Platěnice Phase der Kultur der Lausitzer Urnenfelder). Latěnezeit (LT B1). Siedlung, Gräberfeld. Rettungsgrabung.

MAŠOVICE (okr. Znojmo)

„Pšeničné“. Horákovská kultura, HD/LTA. Sídliště. Birituální hrob. Záchranný výzkum.

Na parcele p. Oberdofera se podařilo prozkoumat polozemnici horákovské kultury. Za pozornost stojí celkem 8 objektů z období pozdního halštatu a časného latěnu (HD/LTA), prozkoumaných na ploše domu p. Potácela, mj. i větší část polozemnice s vnitřní kúlovou konstrukcí a početnou kolekcí keramiky.

Významný je pro lokalitu nález birituálního jámového hrobu klasické fáze horákovské kultury na ploše rodinného domu p. Veškrny (obr. 4). Na rozhraní ornice a podloží se uprostřed jámy o velikosti 1,6x1,5 m objevila koncentrace velkých lomových kamenů a uhlíků, pozůstatek označení hrobu ve formě mohylového násypu. Výbava je tvořena celkem 7 nádobami. V severovýchodním rohu se nacházely 2 amforovitě zásobnice a mezi nimi miska se zataženým okrajem; uprostřed a v západní části hrobu pak 4 misky s vleštovanou tuhovanou výzdobou a mezi nimi byly rozptýleny zbytky křemce a části skeletu prasete. Zajímavostí jsou nálezy drobných kostí ze skeletu novorozence, které se nespálené nacházely v severozápadním rohu hrobové jámy. Hrob dokládá možnou existenci nekropole horákovské kultury na nejvyšším místě lokality.

Zdeněk Čížmář

Resumé

Mašovice (Bez. Znojmo). „Pšeničné“. Horákov Kultur. HD/LTC. Siedlung. Biritueller Grab. Rettungsgrabung.

Obr. 4. Mašovice. Celkový pohled na jámový žárový hrob horákovské kultury.
Mašovice. Brandgrab der Horákov Kultur.

MEDLOV (okr. Olomouc)

„Za školou“. Doba halštatská, platěnická fáze KLPP. Sídliště. Záchranný výzkum.

V srpnu, září a listopadu 2005 proběhl záchranný archeologický výzkum na stavbách přístupové komunikace a inženýrských sítí k rodinným domkům (RD) a I. etapa výzkumu pod RD. Lokalita se rozkládá na dnes již špatně čitelném hřebetu vybíhající z návrší Skalky podél Medlovského potoka. Sídliště leželo na mírném svahu obráceném k severovýchodu s nadmořskou výškou 258–262 m a lze ho identifikovat v mapě MZ 1 : 10 000, list 14-44-11, v souřadnicích ZJ s.č. – 446:104, 447:109 mm.

V trase přístupové cesty bylo prozkoumáno 79 sídlištních objektů: kúlových jam (44), jam a zásobnic (30) a 5 žlábků. Sídliště můžeme spolehlivě datovat do platěnické fáze KLPP. Obdobné pozorování bylo učiněno při průzkumu pod RD. Zde se podařilo prozkoumat dalších 20 objektů stejného stáří. Z prozkoumaných objektů pochází bohatá kolekce keramiky, kostí a mazanice s otisky. Z jedné ze zásobnic (obj. 67) pochází i část lidské lebky, u níž se našly i dvě železné šipky s křídélky. Kúlové jámy, žlábků a nálezy mazanice s otisky dřev svědčí i o nadzemní zástavbě tohoto sídliště. Lokalita je známa již od počátku 30. let 20. století, kdy zde probíhal záchranný výzkum K. Schirmeisena v dnes již zasypané cihelně (Trnáčková 1963, 82). Starší dochované nálezy s dokumentací bude možné využít při odborném vyhodnocení lokality.

Marek Kalábek

Literatura

Trnáčková, Z. 1963: Archeologická sbírka bývalého městského muzea v Uničově. *Archeologické rozhledy* 15, 74–87.

Resumé

Medlov (Bez. Olomouc). „Za školou“. Hallstattzeit, Platěnice Phase der Kultur der Lausitzer Urnenfelder. Siedlung. Rettungsgrabung.

MIROSLAV (okr. Znojmo)

Intravilán města. Kultura horákovská, doba laténská. Sídliště. Záchranný výzkum.

Výzkumem v rámci I. a II. etapy průtahu městem bylo doloženo osídlení kultury horákovské, kterou reprezentuje prozkoumaná část polozemnice s vnitřní kúlovou konstrukcí s bohatým souborem keramiky. Rámcově do období latěnu je možno zařadit několik zlomků keramiky.

Zdeněk Čížmář

Resumé

Mirotlav (Bez. Znojmo). Intravilán der Gemeinde. Horákov Kultur, Latènezeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

MIROSLAVSKÉ KNÍNICE (okr. Znojmo)

„Výhon“. LT A. Sídliště. Záchranný výzkum.

V průběhu jara a podzimu 2005 byl ve dvou etapách realizován záchranný archeologický výzkum v rámci výstavby komunikace a 5 rodinných domků v poloze „Výhon“, v intravilánu Miroslavských Knínic. Celkově se podařilo prozkoumat plochu o výměře 2500 m² s 10 archeologickými objekty a s relikty kulturních vrstev. Nejstarší osídlení náleží kultuře s lineární keramikou. Průběh doby bronzové reprezentuje rozsáhlá crozní rýha. Závěr osídlení tvoří objekty, většinou zásobní jámy, z období časně latěnu (LTA).

Zdeněk Čížmář

Resumé

Mirotlavské Knínice (Bez. Znojmo). „Výhon“. LTA. Siedlung. Rettungsgrabung.

MODRÁ (okr. Uherské Hradiště)

„Hrubý Díl“. Časný latěn (LTA). Sídliště. Předstihový výzkum.

Archeologický výzkum probíhal v červenci 2005 v souvislosti se stavebními úpravami uvnitř skanzenu (pokládání kabelu osvětlení) a s plánovanou výstavbou ubytovny a pohostinství před areálem skanzenu. Výzkum se soustředil na plochu za bránou skanzenu, severně od informačního centra, kde byly v dubnu 2005 narušeny výkopem pro uložení kabelu sídlištní objekty. V červenci téhož roku zde byly prozkoumány tři čtverce (A–C) o rozměrech 5 × 3 m. Mezi jednotlivými čtverci byl ponechán kontrolní profil o síle 1 m. Ve čtverci A se podařilo prozkoumat časně latěnský objekt.

Objekt č. 1/2005 – v jihovýchodním rohu byla narušena pec z mladší doby římské, která převrstvovala starší, časně latěnský objekt. Jednalo se o sídlištní jámu o rozměrech 170 × 140 × 50 cm s nálezy časně latěnské keramiky a zvířecích kostí.

Objekt č.3/2005 – na prostoru před areálem archeoskanzenu v místech výstavby pohostinství bylo vytyčeno dalších pět čtverců o rozměrech 3 × 3 m, tvořících dvě řady nad sebou. Mezi jednotlivými čtverci byly ponechány kontrolní profily o šířce 1 m. Ve čtvercích F a G byla prozkoumána časně latěnská zahlobená chata (obj. 3/05) o rozměrech 300 × 360 × 30 cm. Z nálezů z tohoto objektu lze především uvést větší kusy rekonstruovatelných nádob, bohatě zdobených kolkovanou výzdobou.

Miroslav Vaškovič